

Wzór sylabusu przedmiotu

1. Metryczka	
Nazwa Wydziału:	I Wydział Lekarski
Program kształcenia (Kierunek studiów, poziom i profil kształcenia, forma studiów np.: Zdrowie publiczne I stopnia profil praktyczny, studia stacjonarne):	Lekarski jednolite magisterskie profil praktyczny Stacjonarne/niestacjonarne
Rok akademicki:	2016/2017
Nazwa modułu/ przedmiotu:	Znajomość prawa w praktyce lekarskiej – pasja czy konieczność?
Kod przedmiotu:	11_s_s0_fk
Jednostki prowadzące kształcenie:	Dziekanat I Wydziału Lekarskiego
Kierownik jednostki/jednostek:	Prof. dr hab. n. med. Paweł Włodarski
Rok studiów (rok, na którym realizowany jest przedmiot):	Wszystkie lata studiów
Semestr studiów (semestr, na którym realizowany jest przedmiot):	letni
Typ modułu/przedmiotu (podstawowy, kierunkowy, fakultatywny):	Fakultatywny
Osoby prowadzące (imiona, nazwiska oraz stopnie naukowe wszystkich wykładowców prowadzących przedmiot):	dr hab. Maria Boratyńska (Wydział Prawa i Administracji, Instytut Prawa Cywilnego, Uniwersytet Warszawski) mgr adw. Oskar Luty (Kancelaria DFL Legal)
Erasmus TAK/NIE (czy przedmiot dostępny jest dla studentów w ramach programu Erasmus):	
Osoba odpowiedzialna za sylabus (osoba, do której należy zgłaszać uwagi dotyczące sylabusu):	Edyta Lalik edyta.lalik@wum.edu.pl
Liczba punktów ECTS:	
2. Cele kształcenia	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Przekazanie kompleksowej wiedzy (w ramach ograniczeń czasowych) na temat prawnych aspektów działalności zawodowej lekarza, poprzez wykorzystanie synergii wiedzy akademickiej oraz doświadczenia praktycznego wykładowców. 2. Kurs nie jest teoretycznym wykładem prawa medycznego, lecz ma na celu przekazanie wiedzy	

żywej, codziennej, praktycznej, którą będzie w stanie umiejętnie stosować jako lekarz.

3. Zakres kursu nie ogranicza się do kwestii ściśle podporządkowanych relacji pacjent-lekarz, ale obejmuje wszelkie kwestie prawne istotne dla działalności lekarskiej (w tym podstawy prawa gospodarczego, relacje z NFZ itp.).

3. Wymagania wstępne

1.

4. Przedmiotowe efekty kształcenia

Lista efektów kształcenia

Symbol	Opis	Odniesienie do efektu kierunkowego
<i>(kod przedmiotu)_ (numer efektu oraz jego kategoria W- wiedza, U-umiejętności, K-kompetencje)</i>		
W.1	student posiada podstawową wiedzę na temat najważniejszych praktycznych zagadnień prawa medycznego (odpowiedzialność, standard staranności, zgoda pacjenta, obowiązek informacyjny, obowiązek leczenia itp.)	
W.2	student rozróżnia różne pojęcia prawne, procedury oraz jest w stanie zidentyfikować konsekwencje czynności prawnych osobistych, pacjenta lub podmiotu leczniczego	
W.3	student dobrze rozumie prawa pacjenta oraz własne obowiązki w stosunku do pacjenta	
W.4	student posiada wiedzę na temat prawnych obramowań wykonywania zawodu lekarza (forma działalności, rejestracja, obowiązki prawne związane z rozpoczęciem praktyki)	
W.5	student rozumie wymagania prawne związane z działalnością organów wykonujących funkcje kontrolne oraz z działalnością NFZ; wiedza w tym zakresie ma wymiar praktyczny, oparty na	

	przykładach z życia codziennego	
U.1	student jest w stanie zidentyfikować własne obowiązki i prawa w relacji do pacjenta, administracji państwowej, organów w wymiaru sprawiedliwości oraz pracodawcy	
U.2	student jest w stanie prawidłowo wykonywać obowiązki jako świadka lub biegłego	
U.3	student rozróżnia różne pojęcia prawne, procedury oraz jest w stanie zidentyfikować konsekwencje czynności prawnych osobistych, pacjenta lub podmiotu leczniczego	
K.1	student potrafi zrozumieć dynamikę sporów prawnych oraz zidentyfikować swoją rolę prawną lub procesową w danych okolicznościach	
K.2	student wie jak reagować na sygnały o zagrożeniu prawnym a także jak argumentować i na jakie instytucje prawne powoływać się w przypadku zagrożenia interesu pacjenta, podmiotu leczniczego lub osobistego w sytuacji konfliktu	
K.3	student posiada podstawowe zrozumienie specyfiki pracy prawnika i wie, jakie powinien mieć minimalne oczekiwania wobec doradcy prawnego pacjenta, podmiotu leczniczego lub osobistego	

5. Formy prowadzonych zajęć

<i>Forma</i>	<i>Liczba godzin</i>	<i>Liczba grup</i>	<i>Minimalna liczba osób w grupie</i>
<i>Wykład</i>			
<i>Seminarium</i>	30		60
<i>Ćwiczenia</i>			

6. Tematy zajęć i treści kształcenia

Program ćwiczeń i seminariów

Godziny zajęć: 16:00 – 17:30

S1. Standard prawny jakości czynności lekarskich: należyta staranność vs. gwarancja skutku; źródła standardów zawodowych lekarza. Wymagania dotyczące lekarzy stażystów i początkujących

specjalistów. **16 lutego 2017**

S2. Obowiązek udzielenia pomocy lekarskiej – kiedy lekarz może, a kiedy nie może odmówić pomocy. Klauzula sumienia jako podstawa odmowy pomocy lekarskiej; omówienie warunków powołania się na klauzulę sumienia. **23 lutego 2017**

S3. Obowiązek informowania i uzyskiwania zgód od pacjentów. Kazusy praktyczne, stan orzecznictwa. Realne i praktyczne przykłady konfliktów na gruncie zgód. **2 marca 2017**

S4. Pojęcie pacjenta niekompetentnego. Problematyka zgód zastępczych (zgoda rodzica, opiekuna, sądu opiekuńczego). Lekarz wobec sporu pomiędzy rodzicami małoletniego pacjenta. Lekarz jako decydent w przypadku pacjenta niekompetentnego. **9 marca 2017**

S5. Pozostałe prawa pacjenta. Prawa osób bliskich, upoważnianie do dostępu do dokumentacji medycznej. Obowiązek zachowania tajemnicy lekarskiej i jego granice. Praktyczne przypadki, w których tajemnica lekarska nie wiąże lekarza. **16 marca 2017**

S6. Odpowiedzialność lekarza – cywilna, karna, dyscyplinarna. Obowiązujące procedury sądowe. Uwagi i rady praktyczne, doświadczenia procesowe. Prawa i obowiązki lekarza jako pozwanego, podejrzanego lub oskarżonego. **23 marca 2017**

S7. Rezygnacja z uporczywej terapii vs. eutanazja. Odpowiedzialność za zabójstwo eutanatyczne. **30 marca 2017**

S8. Warunki przeprowadzenia zgodnego z prawem zabiegu aborcji. Procedura prawna poprzedzająca zabieg aborcyjny. Odpowiedzialność za bezprawną aborcję. Ordynacja recept oraz zleceń na wyroby medyczne – najważniejsze zagadnienia, przykłady, najczęstsze błędy. **6 kwietnia 2017**

S9. Prowadzenie dokumentacji medycznej – najważniejsze zagadnienia, przykłady, najczęstsze błędy. Rola dokumentacji medycznej w postępowaniach prawnych z udziałem lekarza. **13 kwietnia 2017**

S10. Prawne formy prowadzenia działalności zawodowej i gospodarczej przez lekarza. Podmioty lecznicze. **27 kwietnia 2017**

S11. Lekarz a NFZ – umowa o wystawianie recept, praca lekarza w podmiocie kontraktującym z NFZ, odpowiedzialność finansowa lekarza. **11 maja 2017**

S12. Kontrola NFZ – podstawowe zasady, przykłady z praktyki, najczęstsze błędy i metody ich unikania. **18 maja 2017**

S13. Ochrona przed bezprawnymi działaniami ze strony pacjenta (agresja, pomówienie, znieważenie, próba przekupstwa). Lekarz jako osoba podlegająca szczególnej ochronie prawnej. Dobra osobiste lekarza. **25 maja 2017**

S14. Współpraca lekarza z przemysłem farmaceutycznym i medycznym. Regulacja dopuszczalnych form reklamy. Zakaz przyjmowania korzyści korupcyjnych. Udział lekarza w badaniach klinicznych oraz innych badaniach. **1 czerwca 2017**

S15. Test zaliczeniowy. **8 czerwca 2017**

Miejsce spotkań zostanie podane w terminie późniejszym.

7. Sposoby weryfikacji efektów kształcenia

Przedmiotowy efekt kształcenia	Formy prowadzonych zajęć	Treści kształcenia	Sposoby weryfikacji efektu kształcenia	Kryterium zaliczenia	Kierunkowy efekt kształcenia - zgodny z Uchwałą Senatu
	Seminaria		Zaliczenie testowe	Zaliczenie na ocenę	

8. Kryteria oceniania

Forma zaliczenia przedmiotu:

ocena	kryteria
2,0 (ndst)	
3,0 (dost.)	
3,5 (ddb)	
4,0 (db)	
4,5 (pdb)	
5,0 (bdb)	

9. Literatura

Literatura obowiązkowa:

1. Ustawa o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta
2. Ustawa o zawodach lekarza i lekarza dentysty (tekst aktualny)
3. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego (tekst aktualny)
4. M. Boratyńska, P. Konieczniak, Prawa pacjenta, Warszawa 2001
5. M. Nesterowicz, Prawo medyczne, Toruń 2013
6. T. Brzeziński, Etyka lekarska, Warszawa 2011

Literatura uzupełniająca:

1. M. Boratyńska, Wolny wybór. Gwarancje i granice prawa pacjenta do samodecydowania, Warszawa 2012
2. R. Kubiak, Prawo medyczne, Warszawa 2010
3. E. Jęczmionka-Kopińska, Błąd w sztuce i niepowodzenie medyczne w polskim systemie prawnym, Poznań 2013
4. K. Nyczaj, P. Piecuch, Elektroniczna dokumentacja medyczna, Warszawa 2013
5. J. Bujny, Prawa pacjenta. Między autonomią a paternalizmem, Warszawa 2007
6. H. Wulff, P. Goetzsche, Racjonalna diagnoza i leczenie, Łódź 2005
7. M. Walter (red.), Badania kliniczne, Warszawa 2004
8. K. Szewczyk, Bioetyka. Medycyna na granicach życia, Warszawa 2009
9. B. Gert, C. Culver, K. D. Clouser, Bioetyka, wyd. Terytoria

10. polecane przez wykładowców na zajęciach artykuły z czasopisma „Prawo i Medycyna”

10. Kalkulacja punktów ECTS

<i>Forma aktywności</i>	<i>Liczba godzin</i>	<i>Liczba punktów ECTS</i>
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim:		
Wykład		
Seminarium	30	
Samodzielna praca studenta (przykładowe formy pracy):		
Przygotowanie studenta do seminarium		
Przygotowanie studenta do prowadzenia zajęć		
Przygotowanie do zaliczeń		
Inne (jakie?)		
Razem		

11. Informacje dodatkowe

(Np. informacje o kole naukowym działającym przy jednostce, informacje o dojeździe na zajęcia itp.)